

سرفصل درس‌های اصلی دوره کارشناسی ارشد زبان‌شناسی

واج شناسی
Phonology

شماره درس: ۶

تعداد واحد: ۲

پیشنیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت نظریه‌ها و مبانی واج شناسی مانند واج شناسی ساختاری، رویکردهای اشتقاقی و بهینگی در واج شناسی زایشی و اصول تحلیل‌های واجی و صرفی- واجی زبان‌ها
سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

آشنایی با مباحث واج شناسی ساختاری و نظریه‌های نوین واج شناسی زایشی از جمله واج شناسی زایشی شامل انگاره اس پی ای (بازنمایی واجی و بازنمایی آوایی، مشخصه‌های ممیز، قواعد واجی، ترتیب قواعد واجی، تحلیل‌های صرفی- واجی)، واج شناسی خودواحد (درخت مشخصه‌ها، هجا، تکیه، آهنگ) و واج شناسی بهینگی (محدودیت‌های نقض پذیر و تعامل آنها)

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: -

منابع پیشنهادی:

کردزعفرانلو کامبوزیا، ع. (۱۳۸۵). *واج شناسی: رویکردی قاعده بنیاد*. تهران: سمت.
بی جن خان، محمود (۱۳۸۸). *واج شناسی: نظریه بهینگی*. تهران: انتشارات سمت.

Hayes, B. (2009). *Introductory Phonology*. Oxford: Wiley- Blackwell.
Gussenhoven, C. and Jacobs, H. (2005). *Understanding phonology* (2nd edition). London: Hodder Arnold.
Kenstowicz, M. (1994). *Phonology in Generative Grammar*. Oxford: Blackwell.
Roca, I. and Johnson, W. (1999). *A course in phonology*. Oxford: Blackwell.

صرف Morphology

کد درس: ۷

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

هدف: آشنا کردن دانش‌جویان با نظریه‌های مختلف درباره‌ی ساختار واژه و ارتباط آن با دیگر واحدهای زبانی

سرفصل (۳۲ ساعت):

معرفی تاریخچه‌ی پیدایش صرف به عنوان یکی از حوزه‌های مستقل دستور زبان و نیز رویکردهای نظری مهم حوزه‌ی صرف؛ معرفی واحدهای بنیادین حوزه‌ی صرف (تکواژه، واژه‌بست، واژه) و بررسی انواع آن‌ها؛ معرفی فرآیندهای واژه‌سازی صرفی اعم از ترکیب، اشتقاق، تکرار و دوگان‌سازی، و مانند آن‌ها، و نیز بررسی فرآیندهای واژه‌سازی غیرصرفی؛ بررسی تعامل میان صرف و نحو و واج‌شناسی.
روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

یازدید: -

منابع پیشنهادی:

شقایق، ویسا (۱۳۸۹)، مبانی صرف. تهران: سمت.
مسکوه‌الدینی، مهدی (۱۳۸۸)، دستور زبان فارسی: واژگان و پیوندهای ساختی. تهران: سمت.
قطره، قریبا و شهرام مدرس خیابانی (گردآورنده) (۱۳۹۱)، مجموعه مقالات سومین هم‌اندیشی صرف، تهران: انجمن زبان‌شناسی ایران، واهورا.

Aronoff, Mark & Kirsten Fudeman. (2005) *What Is Morphology*. Malden, MA/ Oxford/ Victoria: Blackwell Publishing.

Bauer, Laurie (2003) *Introducing Linguistic Morphology*, 2nd ed. Edinburgh: Edinburgh University Press.

Booij, Geert. (2007) *The Grammar of Words: An Introduction to Linguistic Morphology*, 2nd ed. Oxford/ New York: Oxford University Press.

Castairs-McCarthy, A. (1992) *Current Morphology* (London/ New York: Routledge.

Haspelmath, Martin. (2002) *Understanding Morphology*. (London: Arnold.

- Katamba, F. & Stonham, J. (2006) *Morphology*, 2nd ed. New York: Palgrave Macmillan.
- Selkirk, E. O. (1982) *The Syntax of Words*. Cambridge/ Mss.: The MIT Press.
- Siddiqi, D. (2009), *Syntax within the Word*, John Benjamins Publishing Company.
- Aronoff, M. and Kirsten Fudeman (2011), *What is Morphology*, Blackwell Publishing.
- Carstairs-McCarthy. A. (2010), *The Evolution of Morphology*, Oxford University Press.

اصول معنی‌شناسی
The Principles of Semantics

شماره درس: ۸

تعداد واحد: ۲

پیشنیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت و بررسی مبانی معنی‌شناسی و مسایل معنایی زبان

سرفصل درس‌های: (۳۲ ساعت)

تعریف معنی‌شناسی و شناسایی انواع معنی‌شناسی (معنی‌شناسی فلسفی، معنی‌شناسی منطقی، معنی‌شناسی زبانی)؛ چیستی معنی و انواع نگرشها به آن، رابطه معنی زبانی با نشانه‌شناسی و کاربردشناسی، معنی واژگانی و معانی مجازی و استعاری، دلالت و گونه‌های آن در مطالعه معنی زبانی (دلالت درون‌زبانی، دلالت برون‌زبانی)؛ مروری بر روابط معنایی در سطح واژه و جمله و جهانی‌های معنایی.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: -

منابع پیشنهادی:

صفوی، ک. (۱۳۸۰). درآمدی بر معناشناسی. تهران: پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی.

Lyons, J. (1995). *Linguistic Semantics: An introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.

Saeed, J. (2002). *Semantics*. Oxford: Blackwell.

Harford, J. R. et al. (2007). *Semantics: A course book*. (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.

Riemer, N. (2010). *Introducing Semantics*. Cambridge: Cambridge University Press.

نحو
Syntax

شماره درس: ۹

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت مفاهیم بنیادی نحو بر پایه‌یکی از نظریه‌های نو در نحوی مانند نظریه کمینه‌گرایی

سرفصل درس‌های: (۳۲ ساعت)

معرفی مفاهیم بنیادی مطرح در نظریه کمینه‌گرایی و اصول و پارامترها که گاه نظریه حاکمیت و مرجع‌گزینی نیز نامیده می‌شود؛ معرفی و توضیح زیرمجموعه‌های نظریه اصول و پارامترها شامل نظریه تحدید، نظریه حاکمیت، نظریه تنا، نظریه مرجع‌گزینی، نظریه حالت و نظریه نظارت و عملکرد هر یک. معرفی اجمالی سایر نظریه‌های زایشی و غیر زایشی.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: -

منابع پیشنهادی:

دبیرمقدم، م. (۱۳۸۹). زبان‌شناسی نظری: بیدایش و تکوین دستور زایشی. ویراست دوم، چاپ چهارم. تهران: سمت.

- Adger, D. (2003), *Core Syntax, A Minimalist Approach*, Oxford University Press.
Hornstein, N. et al. (2005), *Understanding Minimalism*, Cambridge University Press.
Haegeman, L. (2006). *Thinking syntactically: A guide to argumentation and analysis*. Oxford: Blackwell.
Haegeman, L. & J. Gueron. (1999). *English grammar: a generative perspective*. Oxford: Blackwell.
Radford, A. (2009). *An introduction to English sentence structure*. Cambridge: Cambridge University Press.

تحلیل گفتمان و کاربردشناسی زبان
Discourse Analysis and Pragmatics

تعداد واحد: ۲
شماره درس: ۱۰
نوع واحد: نظری
پیشنیاز: ندارد

هدف: دستیابی به لایه‌های مختلف معنا در متن و ارزیابی و دسته‌بندی متون

سرفصل درس‌های: (۳۲ ساعت)

آشنایی با مباحث تحلیل گفتمان توصیفی، کاربردشناسی زبان، تحلیل گفتمان انتقادی و ساخت اطلاع؛ آشنایی با مفاهیمی نظیر متن، بافت و انواع آن، انسجام، پیوستگی، طرحواره، کنش‌های گفتاری، گفتمان و انواع آن، تلویح، استنباط، اطلاع نو، اطلاع کهنه، تشخیص‌پذیری، مبتدا، خبر، آغازگر، پایان‌بخش، فرانقش، نقش، نشاننداری، سیاق و نوع؛ آشنایی با جنبه‌های کاربردی تجزیه و تحلیل کلام در آموزش نگارش، تهیه و تدوین مطالب درسی، ارزیابی ترجمه، تهیه و تولید خبر و تحلیل گفتمان رسانه‌ای، تبلیغ، تفسیر متن و مانند آن.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: -

منابع پیشنهادی:

- Bell, A. and P. Garrett (1998). *Approaches to media discourse*. Blackwell.
Brown, G. and G. Yule. (1983). *Discourse analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.
Coffin, C., A. Hewings, and K. O'Halloran (eds.). (2004). *Applying English Grammar: Functional and corpus approaches*. Hodder Arnold.
Davies, A. and C. Elder (eds.). (2004/2006). *The handbook of applied linguistics*. Blackwell Publishing.
Dirven, R. et al. (2001). *Language and ideology*. John Benjamins Publishing Company.
Fairclough, N. (1995). *Critical discourse analysis: The critical study of language*. Longman.

- Fowler, R. (1991). *Language in the news*. London: Routledge.
- Gee, J. (1999). *An introduction to discourse analysis: Theory and method*. London: Routledge.
- Jorgensen, M. and L. Phillips. (2002). *Discourse analysis as theory and method*. Sage Publications.
- Kasher, A. (1998). *Pragmatics: Critical concepts*. Six volumes. London: Routledge.
- Martin, J. and D. Rose. (2003). *Working with discourse: Meaning beyond the clause*. Continuum.
- Thompson, G. (2004). *Introducing Functional Grammar*. Arnold.
- Weiss, G. and R. Wodak. (2003). *Critical discourse analysis: Theory and interdisciplinarity*. Palgrave.
- Yule, G. (1996). *Pragmatics*. Oxford: Oxford University Press.

مکاتب زبان‌شناسی
The Schools of Linguistics

شماره درس: 11

پیشنیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت پیشینه مطالعه زبان و مسیر شکل‌گیری دانش زبان‌شناسی و شناخت مبانی نظری و خاستگاه فلسفی مکاتب زبان‌شناسی و آرا زبان‌شناسان معاصر در مورد ماهیت و چیستی زبان

سرفصل درس‌های: (۳۲ ساعت)

شیوه‌های تاریخ‌نگاری در علم، مطالعه روش‌های بررسی زبان‌ها [یونانی، لاتین، سنسکریت، عربی، و زبان‌های جدید هند و اروپایی]؛ بررسی و مقایسه آرای اندیشمندان دوران باستان، قرون وسطی و عصر جدید؛ تأثیر آرای دانشمندان ایرانی و محققان عصر تمدن اسلامی در پیدایش دانش نوین زبان‌شناسی، زبان‌شناسی ساختگرا و نگرش ساختگرایی، نقش‌گرایی و زبان‌شناسی شناختی؛ زبان‌شناسی زایشی و نگرش صورتگرا، آشنایی با نظریات زبان‌شناسان معاصر.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: -

منابع پیشنهادی:

سورن، پ. آ. م. (۱۳۸۸). مکاتب زبان‌شناسی نوین در غرب. علی محمد حق‌شناس (مترجم). تهران: سمت.

روبینز، ر. ه. (۱۳۷۰). تاریخ مختصر زبان‌شناسی. علی محمد حق‌شناس (مترجم). تهران: نشر مرکز.

دبیرمقدم، م. (۱۳۸۴). "زبان‌شناسی نوین: دستاوردها و افقها"، در گرایش‌های نوین در زبان‌شناسی و آموزش زبان، جلد اول، ص ۱۱۷-۱۳۰. تهران: انتشارات سمت.
دین‌محمدی، غلامرضا، مبانی زبان‌شناسی در جهان اسلام، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، تهران، ۱۳۸۹.

- Chomsky, N. (1986). *Knowledge of language: Its nature, origin, and use*. Praeger.
- De Beaugrande, R. (1991). *Linguistic Theory*. Longman.
- Holdcroft, D. (1991). *Saussure: Signs, system, and arbitrariness*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Mathews, P. H. (1993). *Grammatical theory in the United States from Bloomfield to Chomsky*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Newmeyer, F. (1986). *Linguistic theory in America*. Second Edition. Academic Press.
- Newmeyer, F. (1996). *Generative Linguistics: A historical perspective*. London: Routledge.
- Sampson, G. (1980). *Schools of linguistics*. Hutchinson.
- Law, V. (1990). "Language and its students: The history of linguistics", In Collinge, N. E. (ed.) *An Encyclopaedia of Language*. London: Routledge.
- Keith Allan (2007). *The Western Classical Tradition in Linguistics*. London: Equinox. Roy
- Harris and Talbot J. Taylor (1989). *Landmarks in Linguistic Thought: The Western Tradition from Socrates to Saussure*. London: Routledge.
- John E. Joseph, Nigel Love, and Talbot J. Taylor (2001). *Landmarks in Linguistic Thought II: The Western Tradition in the Twentieth Century*. London: Routledge.
- Bimal Krishna Matilal (1990). *The Word and the World: India's Contribution to the Study of Language*. Delhi; New York: Oxford University Press.
- Frederick J. Newmeyer (2005). *The History of Linguistics*. Linguistic Society of America.

ساخت زبان فارسی Persian Language Structure

شماره درس: ۱۲

پیشنیاز: ۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت ساختمان دستوری زبان فارسی و نقد و بررسی آرای زبان‌شناسان در باب مختصات دستوری نظام زبان فارسی.

سرفصل درس‌های: (۳۲ ساعت)

مروری بر واج‌شناسی زبان فارسی؛ تکواژشناسی و بررسی فرایندهای واژه‌سازی در زبان فارسی؛ بررسی نحو زبان فارسی با توجه به مبانی نظری مطالعه نحو زبان‌های طبیعی؛ تعیین شاخص‌های زبان فارسی در رده‌شناسی زبان.
روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید :-

منابع پیشنهادی:

- دبیرمقدم، م. (۱۳۸۴). پژوهش‌های زبان‌شناختی فارسی: مجموعه مقالات. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- باطنی، م. (۱۳۴۸). توصیف ساختمان دستوری زبان فارسی. تهران: امیرکبیر.
- افراشی، آ. (۱۳۸۶). ساخت زبان فارسی. تهران: سمت.
- مجموعه‌ای از مقالات مندرج در مجله‌های علمی - پژوهشی زبان‌شناسی

پایان نامه

Thesis

ویژه دانشجویان شیوه "آموزشی- پژوهشی"

شماره درس: ۱۳

تعداد واحد: ۴

پیشنیاز: دارد

نوع واحد: نظری

هدف: پژوهش و ارائه تحقیقی منسجم و مدون در یکی از حوزه‌های زبان‌شناسی

شرح پژوهش:

دانشجو موظف است پس از پایان نیمسال ۱ و حداکثر تا پایان نیمسال ۳، طرح پیشنهادی پایان‌نامه خود را با ذکر "عنوان"، "معرفی پژوهش"، "پرسش‌ها و فرضیه‌های پژوهش"، "اهمیت موضوع" و "گزارش اجمالی پژوهش‌های پیشین در زمینه موضوع تحقیق"، در اختیار گروه آموزشی قرار دهد و در نامه‌ای استاد راهنما و مشاور پایان‌نامه خود را پیشنهاد دهد. اعضای هیئت علمی گروه پس از بررسی طرح پیشنهادی دانشجو و در صورت تأیید طرح، متن طرح را برای تأیید نهایی در اختیار شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده خواهند گذاشت.

بیکربندی پیشنهادی پایان‌نامه شامل "مقدمه"، "پیشینه پژوهش"، "ملاحظات نظری"، "تحلیل داده‌ها" و "نتیجه‌گیری" خواهد بود و در ۵ فصل به تدوین در خواهد آمد.

دانشجویان شیوه "آموزشی- پژوهشی" موظفانند حداکثر در پایان نیمسال ۴ تحصیل خود از پایان‌نامه خود دفاع کنند. متن کامل و مورد تأیید پایان‌نامه، یک ماه پیش از برگزاری جلسه دفاع، در اختیار مدیر گروه قرار خواهد گرفت و یک داور از درون یا بیرون گروه و بر حسب تخصص داور برای ارزیابی پایان‌نامه انتخاب خواهد شد. نمره پایان‌نامه با توافق نهایی استادان راهنما، مشاور و داور و بر حسب جدول زیر، در صورت جلسه مربوطه گزارش خواهد شد:

۱۸ تا ۱۸/۹۹: بسیار خوب

۱۹ تا ۲۰: عالی

۱۴ تا ۱۵/۹۹: قابل قبول

۱۶ تا ۱۷/۹۹: خوب

کمتر از ۱۴: غیرقابل قبول

اگر ارزشیابی پایان‌نامه غیرقابل قبول باشد، دانشجو مجاز است، حداکثر یک نیمسال در مدت مجاز تحصیل، در جلسه دفاعیه مجدد شرکت کند و از متن اصلاح‌شده پایان‌نامه خود دفاع کند. دانشجویی که نتواند در فرصت تعیین‌شده، با موفقیت از پایان‌نامه خود دفاع کند، از ادامه تحصیل و دریافت مدرک تحصیلی محروم می‌شود.

سمینار مسایل زبان شناختی
Seminar of Issues in Linguistics
ویژه دانشجویان شیوه "آموزشی"

شماره درس: ۱۴

پیشنیاز: دارد

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت مهم‌ترین دستاوردهای پژوهش در زمینه‌های مختلف زبان‌شناسی

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

دانشجویانی که به شیوه "آموزشی" به تحصیل در دوره کارشناسی ارشد زبان‌شناسی اشتغال دارند، با شرکت در این سمینار و با هماهنگی با مدرس یا مدرسان این درس، به بررسی آخرین دستاوردهای زبان‌شناسان در حوزه‌های واج‌شناسی، صرف، نحو و معنی‌شناسی زبان‌های طبیعی می‌پردازند و گزارش مطالعه خود را در جلسات درس ارائه خواهند داد.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید: -

منابع پیشنهادی:

Aronoff, M. and J. Rees-Miller (eds.). (2003). *The handbook of linguistics*.
Oxford: Blackwell.

سمینار مسایل میان رشته‌ای
Seminar of interdeciplinary Issues
ویژه دانشجویان شیوه "آموزشی"

شماره درس: 14

پیشنیاز: دارد

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت مهم‌ترین دستاوردهای پژوهش در زمینه‌های میان‌رشته‌ای زبان‌شناسی

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

دانشجویانی که به شیوه "آموزشی" به تحصیل در دوره کارشناسی ارشد زبان‌شناسی اشتغال دارند، بعد از گذراندن دروس اصلی این رشته با شرکت در این دروس و با هماهنگی با مدرس یا مدرسان این درس، به بررسی آخرین دستاوردهای حوزه‌های میان‌رشته‌ای به ویژه جامعه‌شناسی زبان، روان‌شناسی زبان، عصب‌شناسی زبان و زبان‌شناسی بالینی، زبان‌شناسی و مطالعات ادبی می‌پردازند و گزارش مطالعه خود را در جلسات درس ارائه خواهند داد.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید: -

منابع پیشنهادی:

مدرس درس مجموعه‌ای از مقالات محققین ایرانی و خارجی چاپ شده در مجلات علمی معتبر در این زمینه را تهیه و در کلاس تدریس و بررسی خواهد نمود.

